The Hebrew Journal

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No. 832 — Toronto, Tuesday, November 9th, 1915 — ב כסלו פרשה ויצא תרעו — דינסטאג דעם 9טען נאוועמבער — PRICE: 1 CENT

A S Freidus c/o The New York Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK CITY

20 מיליאן דאלאר מאנאטליך ווערט אויסגעגעבן ווערען אין קענעדע

די איצטיגע לאגע

די פראנצויזען האבען פערנומען אין סערביען די באבונא און קאסיאק בערג, וועלכע בעהערשען וויכטיגע וועגען אין דרום סערביען.

אין דרום מזרח שלאגען זיך די פראנצויזען און די ענגלישע אין דער ריכטונג פון שטרומניטצא.

בולגאריען און בערלין געבען צו דאס די בולגארען זיינען דארט אין צאהל איבערטראפען.

אין צפון מערב פון ניש האבען די דייטשען פערכאפט די איינציגע געבליבענע ארסענאל שטאדט קרוכעוואץ.

דער דייטשער קרייצער אונדינע איז טארפעדירט געווארען אין באלטישען ים, וועהרענד די ענגלישע האבען פערלוירען הילפס שיף, די טארא, וועלכע איז טארפעדירט געווארען אין מיטעללענדישען ים.

דער מערב פראנט איז רוהיג.

בערלין גיט צו דאס די רוסען פיהרען אן א שטארקע אפענסיווע ביי און אין גאנצען געגענד ארום טייך סטיר.

דער נייער ענגלישער קריעגס־ראטה איז שוין פארמירט געווארען. די מיטגליעדער זיינען בלויז: אסקוויטה, באלפור און ללאיד דזשארדזש.

אין גריכענלאנד האט הערר מיכעלידקים זיך ענטזאגט אנצונעהמען די שטעלע פון מיניסטער פון פאלקס בילדונג.

מאנכע ענגלישע צייטונגען בעטראכטען די נאטע וואס די פעראייניגטע שטאטען האבען געשיקט צו ענגלאנד בנוגע דעם וואס ענגלאנד שטערט זייער האנדעל אלס א דאקומענט וואס האט בלויז אין זין עלעקשאן געשעפטען אבער ווייטער ניט. בערלין וויל האבען אז די נאטע איז זעהר שוואך.

פרעמיער פון סערביען טרוואָרטעט ערפאלג

פרעמיער פון סערביען ערווארט ערפאלג מיט'ן אנקומען פון עליים.

פאריז נאוועמבער 8

אין דער קליינער סערבישער שטאדט ראבקא, וואו די סערבישע רעגירונג געפינט זיך איצט צייטווייליג, האט דער פרעמיער פאביטש געמאכט א סטייטמענט צו א קארעספאנדענט פון דער היגער צייטונג טאן און האט געזאגט:

"די האפנונגען און די מאראלישע כחות פון דעם סערבישען פאלק און מיליטער בלייבען פעסט און אונגעשטערט טראץ דער איצטיגער לאגע אלס א רעזולטאט פון די עסטרייך־דייטשער און בולגארישער אינוואזיאן. אונזערע טרופען וועלכע קעמפפען געגען א מאכט וואס איז אין צאהל פיעל שטארקער ציהען זיך צוריק אין פאלשטענדיגער ארדנונג.

האטש די שלאכט געהט שוין אן מעהר ווי א חודש, האבען אונזערע שונאים נאך ניט ערייכט דעם ציעל וואס זיי האבען געזוכט. דער דייטשער ערפאלג איז נאך ניט מערקבאר.

די פערבינדונגען צווישען די דייטשען און בולגארען איז אין דער ווירקליכקייט נאך ניט ווירקזאם און די בעריהרונג וועלכע איז פאראן צווישען דיזע ביידע ארמייען האט נאך ניט קיין אמת'ע פראקטישע ווערטה, ווייל די דייטשען זיינען אליין נאך ניט בכח צו שיקען קאנאנען אדער אמוניציע צו די בולגארען אדער צו די טערקען. דאס איז די אורזאכע וואס זיי מאכען איצט אזעלכע פערצווייפעלטע אנשטרענגונגען צו פערכאפען אלע אייזענבאהנען פון בעלגראד ביז ניש און סאפיא.

די הויפט קווארטיר פון דער ארמיי, די רעגירונג און דאס פאלק זיינען איבערצייגט דאס אזוי שנעל די טרופען פון די עליים וועלען קומען אין א גענוגענדער צאהל און וועלען אנהויבען עטוואס צו טהאן וועט דער ערפאלג זיין שנעל און א שטענדיגער. ניט נאר דאס, מיר זיינען אויך איבערצייגט דאס דיזער ערפאלג וועט בעצייכנען דעם אנהויב פון דער ענדע פון דער מלחמה אין אלגעמיין.

א שלאכט געהט אן צווישען די בולגארען מיט די עליים.

אטהענס נאוועמבער 8.

די פראנצויזיש־ענגלישע ליניע אין דרום סערביען און אין דרום מערב בולגאריען ציהט זיך היינט אויף א שטרעקע פון 60 מייל, פון די באבונא בערג, אין צפון פרילעפ אין סערביען, ביז צו א פונקט אין דרום מזרח פון שטרומניטצא, בולגאריען.

אויף א פונקט וואו דיזע ליניע שניידט איבער די ניש־סאלאניקי אייזענבאהן געהט אן א גרויסע שלאכט מיט די בולגארען, וועלכע זיינען שטארק אונארגאניזירט.

רומעניען זוכט א וועג פאר טראנספארט

לאנדאן נאוועמבער 8

די עקסטשיינדזש טעלעגראף קאמפאני זאגט אין א דעפעשע פון קאפענהאגען דאס די רומענישע רעגירונג האט געשיקט אן אייזענבאהן קאמיסיאן קיין פעטראגראד צו דיסקוטירען די מעגליכקייט צו עפענען א נייעם וועג פאר דעם טראנספארט פון קריעגס מאטעריאלען פון ענגלאנד קיין רומעניען. עס ווערט פארגעשלאגען צו שיקען סחורה דורך סקאנדינאוויען און רוסלאנד, ווייל דער געוועהנליכער וועג דורך האלאנד און ניש איז איצט ניט צו האבען ווייל די דייטשען האבען די ליניע פערכאפט.

רעוואלוציאן נאך מלחמה

לאנדאן נאוועמבער 8.

אין א היציגע דעבאטע, וועלכע איז היינט פארגעקומען אין האוז אף לארדס וועגען דער מלחמה האט אוירל לארבעירן זיך בעקלאגט וועגען די פיעלע טעות'ן וואס ווערען פון דער רעגירונג געמאכט.

איך וויל ניט איבערטרייבען, האט ער אויסגערופען, אבער אויב דער זעלבער צושטאנד וועט פארגעזעצט ווערען וועט אונבעשטימט א רעוואלוציאן אדער אנארכיע נאכפאלגען די מלחמה.

לאהד מילנער האט אין זיין רעדע ערקלעהרט אז די ענגלישע נייעס איז אזוי פערדרעהט, אז מען קען גיכער גלויבען אין די דייטשע בעריכטען, ווי אין די ענגלישע.

די רעדנער האבען אויך געפאדערט אז די רעגירונג זאל אביסעל רעדעוודיגער ווערען און ערקלעהרען וועגען דעם וואס עס איז פארגעקומען ביי די דארדאנעלען, אנטווערפען, די באלקאנען און וועגען אמוניציאן.

די קאאליציאנס קאבינעט איז אויך קריטיקירט געווארען.

אירל לארבעירן איז א געוועזענער לארד טשענסעלאר.

קיטשענער וועט זיין גענעראליסימא און דערבי קריעגס מיניסטער

לאנדאן, נאוו. 8.

פארלאמענטאריער דענקען דאס עס איז כמעט אונפערמיידליך דאס טראץ דעם וואס עס ווערט אבסאלוט אבגעלייקענט דאס קיטשענער האט רעזיגנירט, וועלען די אומשטענדען צווינגען דאס די איצטיגע פאזיציאן זייגע זאל מאדיפיצירט ווערען, זי זאל ניט בלייבען דאס וואס זי איז.

מען וועט איהם וואהרשיינליך געבען די שטעלע פון גענעראליסימוס, דאס הייסט פון הויפט קאמאנדיר פון אנצען חיל אויף אלע שלאכטפעלדער, וועהרענד א ציווילער זאל בעטרעטען די פאזיציאן פון קריעגס סעקרעטער. און אזוי ווי לארד דערבי איז איצט דער ליעבלינג, וועט ער וואהרשיינליך נאמינירט ווערען פאר דיזער פאזיציאן.

אויב די זאך וועט זיך אזוי אויסוויקלען וועט עס פערשטארקען קיטשענערס פאזיציאן אלס הויפט אדמיניסטראטאר פון מלחמה, געבענדיג איהם מעהר בעוועגונגס געלעגענהייט ווי ער האט זיי ביז איצט געהאט. יעדענפאלס זיין פרעסטיזש האט די לעצטע צייט פיעל געשטיגען.

רוסען אטאקירען

בערלין נאוועמבער 8

דער קריעגס אפיס בעריכטעט:

אין דרום און אין דרום מזרח פון ריגא און אויך אין מערב פון יאקאבשטאדט און פאר דווינסק האבען די רוסען, נאכדעם ווי זיי האבען צוערשט געמאכט גענוג פארבערייטונגען מיט זייער ארטילעריע, אטאקירט מיט פיעל חיל געגעראל פאן הינדענבורג. ז

די אטאקען זיינען צוריק געשטויסען געווארען און אין איניגע פלעצער האט דער שונא געהאט שרעקליכע פערלוסטען.

רוסישע אטאקען אין צפון מערב פון טשארטאריסק זיינען געווען ניט ערפאלגרייך. דריי אפיציערען און 371 סאלדאטען זיינען אריינגעפאלען אין אונזערע הענד.

2000 סערבען געפאנגען

בערלין נאוועמבער 8.

דער היינטיגער אפיציעלער סטייטמענט לויטעט:

די עסטרייך אונגארישע טרופען האבען געגרייכט איוואניצא (27 מייל דרום מזרח פון קראליעווא) און יאנאץ, פיער מייל צפון מזרח פון איוואניצא.

דייטשע טרופען אטאקירען אויף דיא בערג אין ד... ... פון קראליעווא.

צווישען קראליעווא און קרוסעוואץ די מערב מאראווא זיינען מיר אריבער געגאנגען אויף איניגע פונקטען.

קרוסעוואץ איז פערכאפט געווארען די נאכט פון 7־טען נאוועמבער. מעהר ווי צוויי טויזענד סערבען זיינען געפאנגען געווארען. מעהר ווי 15 הונדערט פערוואונדעטע זיינען געפונען געווארען אין די האספיטעלער.

פערכאפט האבען מיר צעהן קאנאנען, א גרויסע צאהל אמוניציע און קריעגס מאטעריאל און וויכטיגע מעדיצינישע מיטלען.

אין דער טהאל פון דרום מאראווא זיינען מיר אריבער דורך פראסקאוויצע."

קרוסעוואץ גרויסט סערבישע שטאדט געפאלען

לאנדאן נאוועמבער 8.

עס איז געלונגען די עסטרייך־דייטשע אריבער צו געהן דעם טייך מאראווא אין סערביען אין ... פון גאלגוויטץ האט איינגענומען קרוסעוואץ, איינע פון סערביענס גרעסטע שטעדט וואס געפינט זיך אונגעפעהר 30 מייל אין צפון מערב פון ניש.

דער פאלל פון קרוסעוואץ מיינט אז די צווייג אייזענבאהן ליניע ביז אושיטצע נעבען דער גרענעץ פון באסניען איז איבער געשניטען. געווארען פון די דייטשען נאהענט צו א פונקט וואו זי פערלאזט די הויפט בעלגראד־ניש־סאלאניקי אייזענבאהן ליניע. א גרויסע צאהל געפאנגענע ... און א צאהל קריעגס מא... איז אריין געפאלען אין דייטשע הענד.

די בולגארען קומען אויך אן פון מזרח ... אין מערב זייט אבער קלוימען די מאנטענעגריער אז זיי האבען צוקלאפט די עסטרייכער. די עסטרייכער ווידער, זאגט מען, קאנצענטרירען אן ארמיי פון 120 טויזענד מענשען אין הערצעגאווינא כדי צו בעפאלען מאנטענעגרא.

די פראנצויזען, ווי עס ווערט בעריכטעט, זאלען האבען פערנומען די קראסיא און באבונא בערג.

ערנסטער מאנגעל אין קוילען ערוואַרטעט

לאנדאן נאוועמבער 8.

אפיציעלע מודעות זיינען אויסגעהאנגען געווארען אין אלע קוילען מינען, ערקלעהרענדיג דאס אזא גרויסע צאהל מינען ארבייטער זיינען שוין אריין געטראטען אין דער ארמיי. דאס דער פאראט פון קוילען איז דערפון שטארק געווירקט געווארען, דאס הייסט אז עס סטראשעט א מאנגעל אין קוילען, וועלכע זיינען נויטיג ווי דאס לעבען.

פון איצט אן און ווייטער אויב מיינערס וועלען זיך פארשלאגען אז זיי ווילען זיך אנשליסען אין דער ארמיי וועלען זיי מוזען ארבייטען אין די מינען ביז מען וועט זיי רופען.

"אלע מיינערס מוזען וויסען", לויטען דיזע מודעות, "דאס דער ערפאלג פון לאנד ווענדעט זיך אין זיי פונקט ווי ער ווענדעט זיך אין די סאלדאטען וואס שטעהען אויף'ן שלאכטפעלד.

20 מיליאן דאלאר וועט אויסגעצאהלט ווערען מאנאטליך

אטאווא נאוועמבער 8.

די לעצטע פון די פרישע ארדערס פאר אמוניציע, וועלכע טרעפען אן א סך הכל פון אכציג מיליאן דאלאר זיינען טעלעגראפיש ארויסגעשיקט געשאוורען צו פאבריקאנטען אין פערשיעדענע טהיילען פון קענעדע.

די אמוניציאנס קאמיטע האט צוערשט געקראגען ידיעות וויפיעל יעדער פאבריקאנט איז בכח צו פראדוצירען און די אָהדערס זיינען ארויסגעשיקט געווארען לויט יעדענס מעגליכקייט צו מאכען זיי. יעדע פאבריק קליין אדער גרויס, וואס קען נור פאבריצירען אמוניציע קריגט ארדערס. עס איז א פלאן אנגענומען געווארען אז קענעדע זאל אין דער קורצעסט מעגליכער צייט ארויסגעבען די גרעסטע קוואנטיטעט אמוניציע. 151 שטעדט און שטעדטלאך אין קענעדע מאכען אמוניציע און שוין איניגע מאנאט אז פון 12 ביז 15 מיליאן דאלאר איז אויסגעצאהלט געווארען צו דיזע פאבריקאנטען איבערן לאנד, איצט אבער וועט דיזע סומע פערגרעסערט ווערען צו 20 מיליאן דאלאר יעדען מאנאט.

די אמוניציאנס קאמיטע האלט בסוד די נעמען פון דיזע פאבריקאנטען, לויט די אינסטרוקציעס פון לאיד דזשארדזש.

ביז איצט האט דער קריעגס אפיס אויסגעגעבען אין קענעדע אויף אמוניציע די סומע פון 151 מיליאן דאלאר, און נאך איידער דאס יאהר 1915 וועט זיך ענדיגען וועט די סומע שטייגען ביז אונגעפעהר 200 מיליאן דאלאר. און אזוי ווי די פראדוקציאן ענטוויקעלט זיך און פערגרעסערט זיך און אזוי ווי דער קריעגס אפיס האט ברעה אויסצוגעבען אין קענעדע א חשבון פון 500 מיליאן דאלאר, וועט וואהרשיינליך דיזע סומע אויסגעגעבען ווערען נאך איידער 1916 ענדיגט זיך.

דייטשען שיקען אין קריעג יונגע לייט

פאריז נאוועמבער 8.

אין אן אפיציעלען בעריכט וועגען סך הכל פון דער מלחמה ווערט אנגעגעבען אלס אורזאכע דאס וואס די דייטשען האלטען אין איין אטאקירען ביים טייך ארטוא און אין שאמפאן געגענד, די אונרוהיגקייט און דערהשק צוריק צו קעהרען דעם קוראזש פון די טרופען און דעם פרעסטיזש פון די גענערעלער.

אלס א געגענגעוויכט צו דער דיסארגאניזאציאן פון די דייטשע טרופען דורך דער עליים אטאקע פון ניט לאנג צוריק, האט זיך דער קייזער פיעל בענוצט מיט די טרופען וואס זיינען געבראכט געווארען פון רוסישען פראנט צו פערשטארקען די ליניען אויף דעם מערב פראנט. מעהר

אבער ווי לאקאלע אטאקען דא און דארט וועלכע זיינען פון די פראנצויזען צוריק געשטויסען געווארען איז דעם קייזער ניט געלונגען.

די פראנצויזען, פערקעהרט האבען כסדר געמאכט פארשריטע אין שאמפאן.

די דייטשע טרופען וואס האבען אן אנטהייל גענומען אין די לעצטע שלאכטען ענטהאלטען פיעלע פון לאנד־שטורם און פון ניט קיין איינגעשטודירטע יונגע לייט.

פאנגט אן מארגען

פון מארגען אן וועט אנהויבען צו ערשיינען אין "אידישען זשורנאל" א סעריע ארטיקלען איבער אידישע מוזיקאלישע זשעניען.

זיי זיינען אינטערעסאנט און בעלעהרענד.

קיינער דארף ניט פערפעהלען זיי צו לעזען.

נאך א שוהל ענטזאגט זיך פון בעטהייליגען אין קאנווענשאן

די קאנגרעגיישאן אנשי לידא "שארית ישראל" האט אויף א גוט בעזוכטער פערזאמלונג בעשלאסען צו פראטעסטירען געגען דעם, וואס די ציוניסטען רופען א בלומרשדיגע קאנווענשאן אויף קומענדען זונטאג.

זייער רעזאלוציאן לויטעט, אז זיי וועלען זיך בעטהייליגען בלויז אין א קאנווענשאן, אין וועלכער עס וועלען זיך בעטהייליגען אלע אידען.

דזשאזעף טשערניאק, איינער פון די צוויי דעלעגאטען, וועלכע האבען געזאלט פערטרעטען ווניפעג ביים קאנווענשאן, האט זיך ענטזאגט צו בעטהייליגען אין דער קאנווענשאן, סיידען גערעכטיגקייט וועט געגעבען ווערען צום פאלקס פערבאנד.

ווי דער נארדוי ציון קלוב בעט אונז אויסצובעסערען, האבען זיי יא בעשלאסען צו בעטהייליגען זיך אין דער ציוניסטישער קאנווענשאן, זיי שיקען אבער קיין דעלעגאט ניט, ווייל זיי האבען ניט געקענט קריגען קיין פרייען דעלעגאט.

וועגען דער פראגע פונ'ם אלגעמיינעם קאנווענשאן, האבען זיי אפילו ניט געוואלט פערהאנדלען.

א גרויסער רעפארם אין ענגלישער קריעגס פאליסי

א גרויסער רעפארם אין ענגלישער קריעגס פאליסי

לאנדאן נאוועמבער 8

ענגלאנד האט גענומען א נייע פאליסי ווי צו פיהרען די מלחמה. דריי פערזאן בלויז וועלען פיהרען די מלחמה: פרעמיער אסקוויטה. וועלכער איז איצט אויך דער פראוויזארישער קריעגס מיניסטער, דער צווייטער איז א. דזש. באלפור, ... טעט און דער מיניסטער פון אמוניציע, ללאיד דזשארדזש.

אין פאל עס וועט זיך האנדלען א פראגע אין וועלכער א פרעמד לאנד איז פערוויקעלט האן וועט מיט זיי זיצען דער אויסלענדישער מיניסטער סער עדווארד גריי.

דיעזע "גרויסע טראגיקע," ווי די ענגלענדער רופען זיי שוין, וועלען דאס פיהרען די ענגלישע מיליטערישע און פלאטען אפעראציעס.

אין געוועהנליכע פראגען וועלען זייא האנדלען אהנע צו פרעגען אן עצה ביי די איבריגע מיניסטארען פון קאבינעט. ווען אבער עס וועט זיך האנדלען וועגען אן אויסערגעוועהנליכער פראגע וועט אין אזא פאל דער גאנצער קאבינעט אן אנטהייל נעהמען אין דער דיסקוסיאן און צוזאמען וועט בעשלאסען ווערען.

עס ווערט איצט פערשטאנען דאס לארד קיטשענער, דער קריעגס מיניסטער וועט ניט זיין אין לאנדאן פאר איניגע מאנאטען. אין זיין אבוועזענהייט וועט דער פרעמיער מיט ללאיד דזשארדזש צווישען ... אייגטהיילען זיך מיט זיין ארבייט.

אלע די וואס שיסען געלד זאלען דאס וויסען

צו שיקען געלד קיין רוסלאנד קאסט בלויז 27 סענט ניט מעהר.

אויב דאס געלד קומט צוריק איבער וועלכער עס איז אורזאכע פערלירט איהר גאר ניט, אויסער די 27 סענט.

דאס געלד אייערס קריגט איהר צוריק און גאנצען!

שיקען געלד טעלעגראפיש קאסט 43 סענט א ווארט.

וועניגסטענס מוזט איהר בעצאהלען פאר 10 ווערטער.

אויב אייער געלד וואס איהר האט געשיקט טעלעגראפיש איז דארט ניט ערהאלטען געווארען פערלירט איהר בלויז דאס געלד וואס די טעלעגראמע האט געקאסט.

דאס זאל אויך דיענען פאר אן ענטפער אויף די פיעלע אנפראגען וואס מען מאכט ביי אונז שריפטליך.

געלד געשיקט

מר. ה. וויינבערג, שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט טאגעס קורס.

37

סענט (פאר רובעל)

מיר שיקען אויך טעלעגראפיש

מר. ה. וויינבערג, דער ארויסגעבער פון "זשורנאל" מיינט בלויז די טובה פון די וואס שיקען, אז זייער געלד זאל אנקומען שנעל, ריכטיג און פאר דעם בילינגסטען פרייז.

היינט!

פאנגט אן היינט צו לעזען אונזער נייעם ראמאן "ליעבע, האס און ראכע".
ער איז שענער פון וועלכען עס איז וואס איהר האט ביז איצט געלעזען.
לויבען איהם איז איבעריג, איהר וועט עס טהאן פאר אונז.

היינט!

וואס איז אזוינס שלום בית